

דיא רעדאקציע
אונד אדמיניסטראציע
בעזירעט זיך
Schiffmannsgasse 6, Budapest,
וואָרשן אויך דיא פּרענטערראַציאָנס-
נעלדער צו זעהן זונד.
אינוועראטע
ווערדען מיליטס בערעכענט.

נייע יידישע צייטונג

דיא
"נייע יידישע צייטונג"
ערישנים יעדן
מאנאטא
אונד דאָנערסטאָג.
פּרענטערראַציאָנס-פּריוויליג
נאָמענערט 7 פּה. 1 קר.
האלדערט 3 " 50
פּרענטערט 1 " 75

שנת תרמ"ג לפ"ק.

Budapest, Donnerstag 14. Dezember 1882.

ב"ה בודאפעסט ד טבת.

דאָרף ענטוולדנסע געדען ראַהאָנצו דאס
אונטערזינגע וואָרט. דאס ער אין דער לעצטען זיט-
צונג נעברויכט האט. איך האבע עם ניכט אבויכט.
ליך געטאָהן איך בין געוויצט וואָרדען, אונד האבע
דען אונטערזינגע בעאמטענשאנד ניכט בעלידיגען
וואָללען, איך האבע איך ניכט פאַן אללען בעאמטען
געשפּראַכען, נור פאַן דענענדיגען, וועלכע בייא דעם
וואַסערברא אונטערזינגע זונד, איך ביטע דאס
געעדרטע הוי נאָך איינמאל אום ענטוולדונג דאס
איך אין דער פאַרזינגע זעכונג איינע אויסדרוק גע-
ברויכט האבע, דער ניכט אין איין פארלאמענט, אין
איין אבנעאָרדנעטענהוי פאסט.

מיט דיזען וואָרטען ענטוולדונג הערר ראַ-
האָנצו זיין אויפבויענדיגע בענעדימען גענעראלבער
דעם שטאַטסעקערעטער היראָמי. האָפּענמליך
ווערדען אין דער פּאָלגע דעראַמינע שקאנדאלע
אונטערבלייבען.

פערשיעדענע נייאונקייטען.

(צור אנגע לעבנדיג פאַן
מ י ס א ע ס ל א ר.) לויט בעשלוס דער נרעדע-
האזער געריכטשאָפּעס ווערדען נור איינצעלנע
טהיילע דער ליבע נאָך בודאפעסט געענדלט. קא-
מיטאטעפּיקוס הר' יאָשא אונד שטאַטפּיקוס הר'
מעשאָ זונד דאמיט בעטרויט דיזען טהיילע אבצו-
זאָנדערן אונד צו פּערפאַקטן. דיא אבאָזענדונג וואָר-
דע געשען מאָרגענס זעכענדיגערט. דער בעשלוס
דעם געריכטשאָפּעס וואָרדע דער שטאַטסאָנאָמאַל-
שאַפּט אונד דעם פּערטרידונג דר' היימאַן מיט-
געטוילט. דיא בודאפעסטער קאָרעשפּאָרדענדיגן מעל-
דעם וויא אינס אים נרעדע האַוא מעקעראַפּיט ווירד,
האט הר' יאָשא אים אויפטראַנע דעם געריכטשאָפּעס
אין אנוועזענדיגע ריכטערס מעדיער אונד דעם
אונטערזינגע ריכטערס דאָהעלשע דעם שקעלעס
טעם אונד דען שיערעל דער און מיטא עסלאר זינגט
אויסגעראַבענען ליבע פּערפאַקט אונד ווירד דיע-
וועלכע נעמען אן דען בודאפעסטער געריכטשאָפּ
געענדלט. דער דיא קיסטע צו אָפּענען האט אונד
וואָ זאָראָן אין אנוועזענדיגע איינע ריכטערס אונד
דעם שטאַטסאָנאָמאַלשעס דיא בערופּענען זאכפּער-
שטענדונג פּראָעסאָרען אידע אונטערזינגע
פּאַרטיעזען ווערדען. — ווערהאַיא שרייבט אין
זיינעם העטעבלאַטע. "פּיננעטלעשיגע": דיא ווידען
האבען פאַן ווידער וואס נייעס אויסשפּעקולירט אום
דען מאָרד צו פּערטוישען. דיא האבען זיך 2 פּאַרשע
צייגען אויפגעשטעללט וועלכע בעשוואַרען ווערדען,
דאס דיא עסטער 2 טאנע נאָך אידעס אנגעב-
ליכען פּערטוישענען געזעהן האבען. — דיזער אונ-
פּערשיעטע מענטש ניכט זיין העטענע געשעט נאָך
אימער ניכט און. — זייטעס דעם קאַנאָליכען גע-
ריכטשאָפּעס אין נרעדע האַוא לאנגע געשען
נאכטס גענען II אודער אן דען בודאפעסטער געריכטס.
האָף דיא טעלעגראַפּישע מיטטוילונג אין דאס פאַן
דען זאכפּערשטענדיגע צור העררונאבע פּערלאנג-
טען טהיילע דער מיטא. דאדער ליבע היעהר אן
דען געריכטשאָפּ פּערזונדעט ווערדען דאדער פּער
דיא אונטערזינגע דיעזעלכען אין געאיינעט פּער
אַרט אויסגינגע בעאמטע ווערדען מאַנע. פּיעזיענע
קרויסט בעטרויטע מיט דער אבערהאַמע דיזער
זענדונג דען אונטערזינגע ריכטערס מעסאַלי. פּיר דיא
אויפבויענדיגע דער ליבע ליעס דער ליטער דעם
שראַפּעריכטעס איינע באַדענקאמטער אין שטאַנד
זעשצען. דיא קיסטע דירפּעט מאָרנען דיא איילאַנ-
גען. — אויס נרעדע האַוא בעריכטעס מאַן: דיא ענט-
צווישהיילונג דער ליבע ווערדעט פּיננעטלעשיגע
דיא נאָך בודאפעסט צו פּערזונדענען ליבענדיג

אין אונד מיכברויך געטויעכען וואָרדען אום,
אונד דאס דיא העררען אישטאצי אונד אַנאָדי אין
הברותה מיט דעם מאָרדער דען פּלאַן אויסגעריב-
טעס האבען ווא זא דען מאָרדער רעסטען, אונד
דען טאָר דען ווידען צושייבען קאַנטען, אום דען
אונטערזינגע וואַסער איך אידע מיהלע צו
שאפּען.
טראַטענעס אַנאָדי דען וואָרדען מאָרדער גע-
קאַנטע האט האט ער דאָך דיא זאכע פּאַר דען
לאנדטאָנ געבראכט אונד דיא דען ווידען צור לאסט
געלענט. אונד דאס זיך אן דיזען פּערטוישונג אונד
אנקלאַנע פּעזיאָנען בעטהיילונג האבען, וועלכע
איינע האָקע שטעלונג אין דער וועלט איינע-
מען אונד דאס אין גראַסער געשטאַנע הערר-
קאַמטען קאַנטע. פּאַר דעם זיך וועלכעס טראַטע קאַל-
מאַן פּרובטעט. צום שלוסס פּאַרדערט דער דעם
דאָרטער אַנאָדי אונד אישטאצי אויף, איהן פּאַר דעם
ווערדע גע וואָרדענע געריכטע, ווא נור אליין רעכט
אונד געזעטען העררשט. צור פּערזאָנוואַרטונג צו
ציעהן איבער דאס אין דיזען ארטיקעל גע-
זאנטי.

אין רעדאַקטער, דער אלס אין עהרענמאַן
בעקאַנט אום. מיט זיכערע בעווייזע אונד געוויס-
הייט האבען איבער דאס וואס ער שרייבט. דארום
האט דיזער אויפאַמיץ זעהר גראַסעס אויפגעזען
געמאַכט אונד אויך דארום וויל ער מיט וואָרמען
געפּייל פּיר דיא געריכטטיקייט אונד וואָרהייט
שפּרייט!

אויס דעם אינארישען רייכסטאנע.

אין דער מאַטאָנס וויטענע האט מיטא פּיר דיא
אינארישען בעאמטען געשראַקען געגען דיא אונ-
טערזינגע דעם אבנעאָרדנעטען ראַהאָנצו, דיא ווירד
אין אונזערע לעצטען טוטער געבראכט האבען.
ער זאגט: איך גרויבע דאס עם אים אונטערזינגע
אללער פּאַרטייען ווא דער העיערונג לענט,
דאס דער שטאַטס זא נוסע בעאמטען אלס מאַנליך.
האבען זאָלל. אויך אונד עם געוויס. דאס דער
שטאַטס זיינע בעאמטען ניכט זא נוס בעזאָהלען קאַן.
ווא פּרוואַטאונטערזינגען דיזען טהון, בעזאָנ-
דערס אונד דאס דער פּאַלל בייא פּאַכענענער,
ווא צום ביישפּיעל בייא אישטענדערען.
וואס מיט אלוף דער שטאַטס טהון, דאס ער
דאָך פּיננעטלעשיגע צו בעאמטען בעקאַמטען
קאַן? זיין מאַן מוס איהם, ווא עם אין אללען אָר-
דענטליכען שטאַטען געשיידט. ווען מאַן איהם
שאַן קיינען זא גראַסען געהאַלט געבען קאַן, ווע-
ניגטענס אכטונג אונד רעשפּעט פּערשאפּען, אונד
דאס ביטע איך אללע געזעהרע מיטגלידער דעם
לאנדטאָנעס צו בעדענקען.

דיזער אבנעאָרדנעטע האט וואָהל דאס רעכט
ווען ער בערענדעטען פּערדאַכט האט געגען איינען
בעאמטען, דאס ער אונטערזינגע פּאַרזינגענען
איזט דיא אונטערזינגע צו פּאַרדערען. ווען אבער
איינע וואַלכע אונטערזינגע איינמאל געריכטליך דורכ-
געפּיהרט אום, דיא זאכע נאָך איינמאל פּאַר דאס
אבנעאָרדנעטענדיגע ברינגען איזט ניכט פּאַסענער.
ווען עם אבער דאָך געשיידט, זא איזט עם נאָך
אומפּאַסענער. איך דער אויפגענונג געגען דאס
נאנע בעאמטענפּערזאנאל אין טאדעלנרעם איהרס
אנצו. ווערדען. דיא ניכט עם נור איין מיטטעל דאנע-
גען, ווען נעמליך אללע מיטגלידער איהנע אונ-
טערשיידע דער פּאַרטיי ווא איבערזיינט זונד דאס מאַן
דיא בעאמטען אין אידער אכטונג אונד עהרע שימ-
צען מוס, אונד דאס דיא וועדערזאָלונג איינעס אונ-
פּערזינעטען אננעמעס אונטמאליך ווירד. (אללע-
מינער בייפּאַלל)

דיא מאָרדער פאַן מיטא. עסלאַר.

אינטער דיזען טוטעל שרייבט דיא ווערדער
עקסטראַפּאַסט: אלס דיא עסטער שאלמאַשי
פּערשוואַרדען ווא, דיא האט קיין רעכטליך דעם
קאַנדער מענטש או דאס אונטערזינגע ציג פאַן אי-
נעם ריטועללען מאָרד געגלויבט אונד נור דיא ראַ-
הען מענטשען זונד דאפּאַן ווא פאַן איינער באַזען
קראַנקייט אונטערשטעקט וואָרדען. דיא אנקלאַנע,
ווא זא פאַן אַנאָדי פּאַר דען לאנדטאָנ געבראַכט
וואָרדען: דיא ארט, ווא דער פּראָעס איינע-
מעט וואָרדען דיא אנפּלינג דער געפּענעניסעס
מיט ווידען, דיא פּעלשונג פאַן פּראַטאָקאָלען, דיא
אנוועזענע דער טאַרטר, אונד דער מיכברויך דער
אמטס-געוואלט פאַן דעם אונטערזינגע ריכטער,
ווא דיא צייטונגען דער נאנען וועלט זא בערייב-
טעטען, האבען דען ערשראַקענען מענטשען אין
בילד אויס דען ארטען זייטען פאַר איינען געבראַכט,
אלס מאַן נאָך מענטשען פּערבראַנטע וויל מאַן זא
אין דען פּאַרשטאַטען און לאנגע ארטיקערע,
ביז זא זיך אלס ציבערער אדער העקטען בעקאַנע-
טען, אונד אין אידעס שטערען זאכען איינע פּאַר-
דען פאַן וועלכען זא נאָר ניכטס וואַסען.

דיא איפּרענונג אונטער דען מענגער, וועלכע
גערעכט ארטיקלען וואר איבער דיזען פּאַרדע-
הען זא נאָס, דאס עם נאָט היינ געוואָר-
דען אייזט. דיא גערעכטיגקייט
אונד ווארהייט צו אונטערזינגע
קען דען ווען מאַן דער גע-
רעכטיגקייט העטטע געניגע
געלייסטעט. זא זאס ען דיא ווירד-
ליכען מאָרדער שאַן לענגסט
היינטער שלאַס אונד ריענעל.

דיא אונטערזינגע רעגירונג אויסשאַן זייט לאַ-
נער זייט דאריבער אים קלאַרען, דאס אינטער אל-
דען איינעקערקערטען ווידען ניכט אין איינציער
איזט, דיא אום מאָרדע עסטערס טהיילונגען אונטער
האט: זא דאס דיזען ניכט איינמאל איינע איהנע
דאפּאַן האבען, וואס מיט דעם מערעקע פּאַרזינגענען
גען איזט.

מאַן ווייס עם, דאס דער געריכטשאָפּ אין נר-
עדהאוא, פּאַרטייאָיש איזט, אונד דאָך דאָרף נור
פאַן איהם דיא שלוספּערהאַנדלונג אויסגעפּיהרט
ווערדען דען אין אונזערע געריכטשאָפּ ווירד
דיא אונטערזינגע ניכט נור אויס מאַנעל
אן בעווייזען צו פּאַרשטאַטען האבען.
וואָרדען ער העטען איך דיא ווייזע ליכען
מאָרדער ערפּאַשיט אונד בעטראַפּט.

דיא אונטערזינגע גענעראלע זונד אין גראַסע
פּערלענענדיגט געקאַמטען אונד דער געריכטשאָפּ
אין נרעדע האַוא, דער אדוואָקאַט דיזער אונטערזינגע-
טען איזט, אונד דאס איינענע גערייט, פּאַר וועל-
כעס דיא מאכער דער נאנען געשייבע רעסטונג
פּיר זיך פּינדען קאַנטען.

דער געריכטשאָפּ ווייס עם, דאס דיא ווידען אונ-
טערזינגע זונד, אונד זיינע נאנען ארייט ווירד נור זיין,
דאס דיא וואָרדען מאָרדער ניכט אין דיא הענדע דער
געריכטיקייט פּאַללען, אונד דאס דיא נאנען זאכע
פּערטויט ווערדען.

ווארום דיזען פּערטוישונג ווער זונד דיא מאַר-
דער? וויר וואָללען נאָך הייטע קיינע נאמען געגען
אבער וויר וויסען עם נאָט געוויס.
דאס עם טהער שאלמאַשי דורך
כריסטענדיגע דען דען פּאַר-
דען האט. דאס דיא אויסגעשוועמטער
וויקליך דיא עסטער וואר, דאס מיט דער ליכע

לע ווארדען אין פאיער געוויקלט אונד אין איין גען האלצערשלאג פערפאקט.

דער יודען אין דע געטרויגען רייכטאמט- דימונג האט דיא געמינדע קאפאלט שדעס זאלאער קאמיטאט אין געזוך איינגעריכט ווארן דיא ביטטע ענטהאלטען איזט. דער רייכטאמט מא- גע דאס פאן מעהרערען וועהלערן דעס טאפאלצאער בעזירקעס איינגעריכטע געזע, אום בעשרענקונג דער עמאנציפאצאן דער יודען צוריקווייזען. אלס דער פרעזידענט דיעס מעלדעטע רושט 'אזעף מא- דאראס אין דעפיטורטער דער לינקען, עס ווערדען נאך מעהר זאלכע געזוכע קאממען. עס איזט שאן גוט. — דאס געזוך ווארדע אן דען פעטיציאנסאויס- שום איבערגעבען.

יא איינע עהנליכע בעשולדיג- נונג וויא אין עס לארר פאר דעס שווארגעריכטע אין רשעסאן (גאלציען) ווירד יעטצט איין פראצעס פערדאנערלט. פאן דעס דער אכגע- ארדנעטע מערוואוואן וועהרערע דער אין דער לעטצ- טען לאדאנאמיטציאן שטאטגעהאפטען דעכאטטע איבער דיא וועלפאראגע בעהייפטעט האטטע. דאס דעווערלע מיט דער בעקאננטען טויט- פלאצער אנגעלענענדישע עהליך וויא. אין דעס אנקלאגע-אן- טע ווירד דער זאכפעהרהאלט פאלגענדערמאסען דאר- געשטעלט: אין דער ביא טרציאון געלענענען אָרטישאפט לויטצאק פערשוואנד אס 27 טען נאָיעם- בער 1881 פלאצליך אין בויערמעכערען נאמעס פראנצישקא מיך. ערסט אס 26 מערץ 1882 וואר- דע איהר לייבטע פירכטערליך פערטיטמעלע אים- געפונדען. דאס פאלק בעזיצנעטע דען יודישען אָרטישע וואָהנער אינד גר נדבועטער מאָזעס ריט- מער אלס דען מאָרדער. אים דען ערהעבניגען זאלל זיך ערענענען האבען דאס פראנצישקא מיך אס אכגע- דע דעס 27 טען נאָיעםבער אין דאס הויז דער עהע- לייטער ריטטער, ביא דענען זא פריהער אים דיענס- טע געשטאנדען, בעגענען האבען אינד וויס דיעווער צייט ניכט צום פארשיינע נעקאממען וויא. ערסט דיא אויסזאגען דעס אָרטישע וואָהנערס שטאכלינג- קי בראכטען איינע אויפקלערונג איבער דען דעם- זעהלאפטען פאלל. דיעווער שטאכלינגקי ערקלער- טע נעמליך דאס פראנצישקא מיך. דיא אין עהר אינטימען בעזיעהונג צו דען עהעלישען ריטטער גע- שטאנדען, פאן מאָזעס ריטטער אונטער דעס פאר- געבען איינער בעוורטהונג אין דאס הויז געלאָקט אונד פאן דעמעלבען אין דען קעללער געפיהרט

וואָרדען וויא. דארט האבע ער (שטאכלינגקי) איי- נער פערברענגונג צופאלגע דיא מיך הויך איינען העלפטיגען שלאג אויף דען קאפא בעטייט, וואָרויף מאָזעס ריטטער מיט איינעס מעסער דען האלז דעס מעדענס הויכשיניטען אונד דעמעלבען אונ- טער מינווירטונג ווינער. פרייא אונד ווינער ביידען טאכטער דען בויך אויפגעשליטצט האבע. פיר דיא מהילנאחטע אן דיעזעס מאָרדע האבע שטאכלינג- קי פאן מאָזעס ריטטער 50 גולדען ערהאלטען. דיא ארוואכע דעס פערברעכענס ווירד נאך אויסזאגען דער יודישען צייגען אנגעקאממען. דאס מאָזעס ריט- טער דיא פראנצישקא מיך. מיט דער ער אין אונ- מאָרלאישעס פעהעלטענס אונטערדיעלט. אויס בע- זארגניס פאר דען גאלגען דיעזעס אויטאנאגעס ער- מאָרדע האבע. נאך דען בעשטימטונגען דעס תלמוד פיהרט דיא אנקלאגע אויס — האבע אין ברויטגאס דאס רעכט. אין פערלאבניס אים פאל- לע דעס אויטוטרליכען אונד ליערערליכען לעבענס- וואנדעלס ווינעס צוקונפטיגען שווענערפאטערס צו ווערערדיפען. אים פירכט פאר דעס ברויטגאס ווי- נער אלטעסטען טאכטער אונד אויף גרונד דיעווער בעשטימטונג דעס תלמוד האבע אלוואָזען דיא טער אונטער משולפע דעס שטאכלינגקי ריט- פראנצישקא מיך ערמאָרדעט. ערוועהנענטיגערמא איוט אבער, דאס שטאכלינגקי וינע אויסזאגע ווע- דערפוען האט. עס שיינט היער דערוועלכע פאלל פארצויענען, וויא אין סענטיעס, אויך דיא בעהיי- טונגען, דיא אנפונגליך אויף דען גרונד דעס אים- שטאנדעס, דאס פראנצישקא מיך דעס הארשיט. קעס בערויכט ווא, איינעשטעלט וואָרדען זונד, וואָרדען נאך דעס איבערהייטשטיממענדיגן נאכא- טען מעהרערעך ראכטער אלס איבערהייטער בע- ציינעט. דיא מאָרד אינשטרומענטע וואָרדען ביא איינעס נאכבאר שטאכלינגקי. נאמענס פעללכער, דער לייבנאם דעס בויערמעכערס מיך אין דער געהע דעס ריטטערשישען הויזעס געפונדען. אנגע- קלאגט דעס פערברעכענס דעס מיכעלמאָרדעס זינ: מאָזעס ריטטער, דיא עסטען פרייא גיטל אונד וינע ביידען טאכטער הויז אונד בילד. שוועלכע דער שטאכלינגקי. עס זונד 45 צייגען דארטער דער ווינער ראכטער גידעמאן, פאָרנעלאדען. — דעס פערסטער ללארד ווירד אים רשעסאן פאן 12 טען דיעזעס פאלגענדעס טעלעגראפירט: הייטע ווארונ- דען צעהן צייגען, צומייסט בויערן, פעהאָרט. דע- רען אויסזאגען ניכט אים גערינגסטען פער- בללאסטען ענד וואָרען פיר דיא אנגעקלאג-

טען. אנלעסליך דער בעהייפטונג, דאס מאָזעס ריט- טער אין דער אָרטישאפט לויטצא דען רויף איינעס ווייבערמאָרדען געקאסטען האבע, נאָהס דער גע- נאנטע אונגעקלאמטע וין קאפאכען אין דיא האדע אונד ערקלערטע דאבייא. דאס שאן וין גרוינעס האאר איינע דערמאָרדע פערדעכטונג פערשיטט. מען מאכען זאלטע. דער ערדיכטפיענע זאמען: דאָרויך ווירד יענע בעהייפטונג נאך ניכט עמקערע- טעט. דענן אלטער שיטצט בעקאננליך פאר טהאָר- אלס אויך דיא פערטהוידענער בעאנטראנטען דיא פארלארונג ווינער צייגען. — אללע צייגען זאגען צו געסטען דעס מאָזעס ריטטער אונד ווינער טאכטער אויס. דער אנגעקלאמטע שטאכלינגקי ליינעט שטאנדהאפט אונד בעהייפטעט, דאס אויך דיא שטאנדהאפט צו דעס ערויכטענען געשטענדיסעס הויך אונבארמעהרציגע שלענע געצוואונגען האבען. מאן האט איהם זא געפאלטערט. דאס ער אללעס איינגעשטאנדען האט, וואס דיא שאנדארמען פער- לאנגטען. ער וויעדעררושט דאָהער וינע פריהערען אויסזאגען אונד שוואַרט פאן דער נאנצען מאָרדע- שיכטע נאר ניכטס צו וויסען. דיא פאמיליע ריט- טער בעקעננט זיך אין ניכט שולדיג, זיא וואָללען פאן ניכטס וויסען אונד שוואַרען. דאס זיא נאר קיינען גרונד האטטען, דיא פראנצישקא מיך צו טאָרענען. דער אלטע מאָזעס ריטטער בעשולדיגט דען אָרטישע ריטטער, דאס ער איבער איהן זאלכעס גערעדע פערברייטעט, אן דעס קין וואָהרעס וואָרט וויא. ער האבע אויך הויך דעסטען טאכטער דעס ריכטער פארשיטעללונגען מאכען לאסען, דאס ער דערמאָרדע פערלויטונגען איבער איהן ניכט פער- ברויטען זאלל. דיא אנגעקלאמטען מאכען איינען נוסען אינדרוק אונד בענעהמען זיך נאנין רוחג — וויא מענטשען דיא אינשולדיג זונד בעזאָנדערס דיא צווייא טאכטער דעס מאָזעס ריטטער. ביא פאָרציי- גונג דער אנגעבליכען מאָרדווערקציגע, איינער בלוי- טיגע האקט. בלועבען דיא אנגעלאמטען נאנין איי- ערשייאקען.

רענען אינדרוק צו מאכען; אין ווילדעס לעבען צאן איי- בער וין געוויכט, אונד מיט האָנטישעס טאָנע פוהר ער פאָרט: דאס טאכט ניכטס אויס; אין נאָה, דאס דיא ווילונג קור- כע ניכט געשלאסען, האט קיינע נילסןקייט. . . . דאָך לאסען וויר דיעס; האָרע מיר. האָרע אויסטערקאס טיינע וואָרעס; אַך זאנע דיר, לעבען אונד טאָר הענטע דאָסן אב; דיא האטט צו וועהלען, צו וועהלען און דיעווער שטי- גען אַך ווערדע מיך קויפן פאסטען; דיא ווירסט מיך פער- שטעהען, דענן דיא ווייסע יעטצע, דאס טיינע וואָרעס קיי- נע לערער האָנגונג זונד, דאס זיא צו שווערען, בלושנען שטאטען ווערדען. דיא ווייסע, דאס מין הענין וויס וואָהרען דיר נעהאָרט, דאס אלל מין וונגען אונד פראסטען צו טיינעס אונגליק פאן דער ליינענשאפט צו דיר געפיללט איזט. אַך האטטע אום דער געוואָרען, אונד דיא שטיכטעטע מיך צו- רויך; אַך דינעט אונד דעמשינטעט מיך, אַך נאט אונד ראנג אום דויך, אבער דיא ווערעטעט מיך פיראכטליך פאָרט. דיעס טיינע מיך אין פערצווייפלונג פאן דאנען; אַך בריי- טעטע ראכע, אַך געוועלכטע מיך צו דען פינדען אונטערעס פאלקעס, אַך פערשוואַר טיינען לויבונג, אַך פערפאלגנעט דיא, וועלכע אַך פיהרע געריכטע, פריהער בעשיטעט אבער אומאָנעס; אַך ליינענשאפט וויך ניכט אום טיינעס צער- ריסטענען הערצע, יא אטמער שטערקער אונד שטיכערע שוואַלל זיא אן, ניכטס וויללעט, ניכטס וועטשטעט זיא, אונד יעדער טאג, דען אַך פערן וואר פאן דיעזעס באָרען, וועל- כען דירן פום בעשריטט, וועהרעטע מיר אין איהרהונדערט. ווייב, קאנעט דיא גלייבלישע בלייבען ביא זא פילערע ליענע? ויערסט דיא ניכט, דאס נאָטע זעלכעס זיא אונז- בערווינדליך אין טיינע וועלע געוואָרען, וויללעט דיא דיר ניכט דאָסאָן איבערווינדען לאסען? . . . נוך אַך בין צום קאמפפע געקאממען, ווענן דיא דען פרייעדען מיר פערצוויי- גערסט, אַך האבע דאס אָרד דער שראנגען געוואָנגען, אַך

פאלליעטאן דער העלד פאן סעפור.

(10-12 פאליטישע טעאָריע)

מירם וויך צוריק אונד דיעך דער אים פארשיין קאָט- מערען געשטאלט ענטווענען: ווער בויזט דיא? וואס וויללעט דיא? — דער מאן בלייבט שטענען, שאָך דען קאפאכונד, דער אויס טיעף אינעם געוויכט געווענען, אין דיא האָזע אונד דען פערדעקענען קראנען דעס אָבער- געוואנדעס העראט אונד שפאָרד; קענעט דיא מיך ניכט, מירם? קענעט דיא ניכט דען מאָנ, דען דיא אין דיא ווי- טע פערנע געשריבען, אונד דער דאך ווערער צו דיר צו- ריקקעהרען מוסטע, פאן דעוועלבען געפאלגען בעהעררשט, פאן דערוועלבען ליינענשאפט געפייניגט, פאן דעמועלבען שטרומע פאנאנט?

מירם האטטע אויך יעטצע ערקאנט, וויא זאלטע זיא ניכט דיעווע לאנגע, האנגרע געשטאלט, דיעווע שאַפיען, העסליכען צינע, דיעווע נליהונדען, שטעבענען איינען, דיע- זע נייעלע אונד היוערע שטימע ווערער ערקענען? אבער צוגלייך מיט דיעזעס וועדערערקענען ערנאָס ויך אין שיער דעס ענטווענעטעס איבער אבער מערען, איהר קאנען צאן דיר קראמפעהאפט צוואכטען, אונד גור מוואס האָרעט זיא דיא וואָרע העפפארשיטעטען: "יא, אַך ערקענען דיר . . . וואס וויללעט דיא היער? . . . וויכע פאן מיר . . ."

אַך בין ניכט געקאממען, מירם, אום פאן הינגען צו וויכען, ניכט אינמאל, ווענן אַך דיר אללעס געואנט הא- בען ווערען, וואס אַך דיר צו זאנען . . .

"שפירן קין וואָרט, מאַן, אונטערבראך איהן מירם, דיא אללע איהרע קראפט צו זאממעלען בענאנן) דיא דארפט פאך מיר ניכטס מעהר שפיענען, אַך בין דיא ברויט איינעס אנדערן . . ."